

Anotace

Práce využívá metod kognitivní a kulturně orientované lingvistiky k popisu významu starozákonní metafory Hospodina-krále. Navazuje na práce G. Lakoffa, J. Johnsona M. Turnera, G. Fauconiera a práce českých kognitivních lingvistů (zejména I. Vaňkové). Na starozákonní hebrejský text aplikuje teorii konceptuální metafory, teorii mentálních prostorů, teorii konceptuální integrace a některé teorie kognitivní sémantiky (např. teorii prototypu/stereotypu). V žalmech popisuje autorka práce význam metafory Hospodina-pastýře, Hospodina-válečníka, Hospodina-lva a Hospodina-orla jako dílčích poloh metafory krále. Význam je mj. popsán prostřednictvím tzv. generických příběhových struktur (GPS). Jsou to abstraktních narativních struktury, které autorka izolovala v textech, konstituují se ze zdrojových domén (pastevectví, válka, lev a orel) a opakovaně se podílí na strukturaci metaforických vyjádření. Metody kognitivní a kulturně orientované lingvistiky jsou dále využity k analýzám a interpretacím žalmu 44, žalmu 76 a oddílu Pláč 3,1–24. Na provedené analýzy a interpretace navazují v poslední části práce funkcionalisticky pojaté překlady. Autorka tak v překladu starozákonních hebrejských textů uplatňuje funkcionalistické teorie překladu (Ch. Nordová, P. Kušmaul aj.) a zejména tzv. principy didaktického modelu tvůrčího překládání formulované v českém prostředí Z. Fišerem.

Klíčová slova

metafora, král, kognitivní lingvistika, překlad, žalm 44, žalm 76, Pláč